

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.20.143/2015/4/II.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Horváth Béla Ügyvédi Iroda (fél címe 1, ügyintéző: dr. Horváth Béla ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (fél címe 2, ügyintéző: **jogtanácsos neve** jogtanácsos) által képviselt **alperes neve** alperes ellen **kártalanítás** iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2014. december 1. napján meghozott 34.P.22.211/2013/24. számú ítélete ellen az alperes 25. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti. A fellebbezéssel érintett rendelkezéseit részben és akként változtatja meg, hogy a havi járadék összegét 20.000 (húszezer) forintra, a lejárt járadékot 380.000 (háromszáznyolcvanezer) forintra és járulékaira leszállítja, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében kérte, hogy az elsőfokú bíróság kötelezze az alperest 5.000.000 forint nem vagyoni kártalanítás és járulékai, valamint 2013. május 2. napjától - véghatáridő nélkül - a jövőre nézve 30.000 forint járadék megfizetésére a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 355. §-a, 360. § (1) bekezdése, 326. § (2) bekezdése és az 1972. évi II. törvény (a továbbiakban: Tv.) 22. § (1)-(2) bekezdései, valamint az 58. § (3)-(4) bekezdései alapján.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 4.500.000 forintot, ezen összeg után 2013. május 2. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamatot, valamint 308.610 forint perköltséget. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2013. május 2-től véghatáridő nélkül minden hónap 10. napjáig előre esedékesen havi 30.000 forint járadékot azzal, hogy 570.000 forint lejárt járadékot és ezen összeg után 2013. május 2-től a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki

alapkamattal egyező mértékű kamatot 15 napon köteles megfizetni. Az ítéletet 570.000 forint lejárt, illetve a jövőre nézve 30.000 forint járadék és járulékaik tekintetében előzetesen végrehajthatónak nyilvánította. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az állam által előlegezett 184.404 forint szakértői díjról és a le nem rótt 321.600 forint eljárás illetékről úgy rendelkezett, hogy azokat a alperes neve viseli.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes 1981 decemberében gyógyászati cél érdekében élő szervezetbe juttatott gyógyszerhez hasonló vérekészítmény útján HCV által károsodott, ezért a károsodás időpontjában hatályos Tv. 22. § (2) bekezdése és 58. § (3) bekezdése értelmében jogosult az alperessel szemben kártalanítást követelni. Idézte a Ptk. 355. § (1) bekezdését és az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) számú határozatát. Megállapította, hogy a felperes korábban teljes életet élt, három családja van, és a fertőzöttség miatt gyógyszeres kezelését cukorbetegsége folytán át kellett állítani inzulinra. Az inzulin injekció és a fertőzés okozta betegség lelkileg és fizikailag is megviselte. Családi és baráti kapcsolataiban is súlyos hátrányokat okozott. A felperes tényállításait házastársának tanúvallomása is alátámasztotta. Életvitele jelentősen megváltozott, betegségtudata mindennapjaiban jelen van, és a félelem, hogy megfertőz valakit, visszatartja a társas kapcsolatainak ápolásától. Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártalanítás összegének megállapításakor figyelembe vette a felperes életkorát, egészségi állapotát, életmódjának gyökeres megváltozását, továbbá azt, hogy májkárosodása igen előrehaladott kötőszövetes átalakulásban és közepes fokú elzsírosodásban nyilvánul meg. Valamennyi tényező együttes vizsgálatával és a bizonyítékoknak a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti mérlegelésével arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperes által követelt nem vagyoni kártalanítás kis mértékben ugyan eltúlzott, azonban 4.500.000 forint összeg kiegyensúlyozza az őt ért sérelmeket.

Idézte a Ptk. 355. § (3) bekezdését azzal, hogy a felperesnek jelenleg teljes alkoholmentesség mellett zsírszegény, fűszerektől mentes, szénhidrátban és teljes értékű fehérjében gazdag étrendet kell összeállítani, amely többletköltséggel jár. Újabb kiadásokat jelent a tisztítószer alkalmazása és a táplálék kiegészítése is. E körben a felperes előadását alátámasztotta házastársa vallomása, aki úgy nyilatkozott, hogy a korábban tartott cukordiétához képest legalább 10.000 forintos többletköltséget okoz a megváltozott étrendnek megfelelő ellátás. Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt mérlegelési jogkörében a diétára tekintettel elfogadhatónak találta a havi 20.000 forintos többletköltséget. Ennek megállapításánál figyelemmel volt a dietetikus szakvéleményére, a tanúvallomásra és a felperes előadására, valamint arra is, hogy más perekben 15.000 forint és 30.000 forint között határozták meg ezt a költséget. Megjegyezte, hogy a szakértő által megjelölt összeget alátámasztó drasztikus árcsökkenés az elmúlt évben nem történt. Elfogadható az is, hogy a felperes az egészsége érdekében vitaminok és gyógyhatású készítmények szedéséről döntött, amelyek összegét számlákkal igazolta. Életszerű az is, hogy fokozottabban tisztán tartja környezetét, és ez értelemszerűen többletköltséggel jár. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat mérlegelve a kereseti kérelemmel egyezően állapította meg a gyógyszerköltségekkel kapcsolatos járadékot havi 8.000 forintban, míg a tisztítószer többletköltségét havi 2.000 forintban.

Az elsőfokú ítélettel szemben benyújtott fellebbezésében az alperes az ítélet részbeni megváltoztatásával kérte, hogy a másodfokú bíróság a nem vagyoni kártalanítást 3.000.000 forintra, a havonta fizetendő járadékot 7.148 forintra, a lejárt járadékot pedig 135.812 forintra szállítsa le, egyúttal mérsékelje az elsőfokú perköltséget.

Állítása szerint az elsőfokú bíróság ítéletének a nem vagyoni és vagyoni kártalanítás megfizetésére kötelező rendelkezései részben megalapozatlanok. A nem vagyoni kártalanítás összege jelentős mértékben eltúlzott. Azonos tárgyú perben súlyosabb fokú májkárosodásban szenvedő felperesnél a Debreceni Járásbíróság 3.000.000 forint nem vagyoni kártalanítást állapított meg. Idézte a Pp. 177.

§ (1) bekezdését azzal, hogy az elsőfokú bíróság a diéta költségeinek meghatározásához szükséges szakértelemmel nem rendelkezik, míg a dietetikus ezt a kiadást a májkímélő diétához kapcsolódóan havi 7.148 forintban tartotta indokoltnak, ugyanakkor a felperes házastársának tanúvallomása szerint is csak havi 10.000 forint. Megalapozatlan a a gyógyszerek és gyógyhatású készítmények, valamint a fertőzés megelőzésére szolgáló tisztítószeres vásárlása miatt felmerülő többletkiadások meghatározása is, mert ezek indokoltságát és szükségszerűségét a felperes nem bizonyította.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletének az alperest 3.000.000 forint nem vagyoni kártalanításban, 135.812 forint lejárt és 7.148 forint jövőben esedékes járadékban marasztaló, valamint a keresetet részben elutasító részei a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint jogerőre emelkedtek, ezért a másodfokú bíróság kizárólag az alperes marasztalásának a fentieket meghaladó rendelkezéseit bírálta felül.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a kereset elbírálásához szükséges mértékben lefolytatta, és érdemi döntése az irányadó jogszabályoknak alapvetően megfelel. A másodfokú bíróság csupán a járadék tárgyában hozott döntés kisebb részével nem értett egyet.

A szolgáltatott bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperes a HCV fertőzöttségtől függetlenül cukorbetegsége miatt is diétára szorult, így a más perekben megállapított többletköltség a felperes egyéni mérlegelést igénylő egészségi állapotára figyelemmel összehasonlító adatként nem feltétlenül vehető figyelembe, amelynek következtében az igazságügyi orvosszakértő által bevont dietetikus vélemény-nyilvánítását nagyobb súllyal kell értékelni. Az alperes ezért alappal hivatkozott arra, hogy a szakvélemény a diétával összefüggésben számításba vehető többletköltséget a felperes által kért havi 20.000 forinthez képest a cukorbetegség miatt szükséges étrendre is tekintettel csupán havi 7.148 forintban határozta meg. Mindehhez képest a fellebbezés arra is helyesen mutatott rá, hogy a felperes házastársának tanúvallomása sem támasztja alá a keresetben megjelölt összeget, előadása szerint ugyanis ez a kiadás havonta 10.000 forintot jelent. Ebből következik, hogy a felperes a HCV fertőzéshez kapcsolódó diétával felmerült 20.000 forintot elérő költségeket a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján rá háruló bizonyítási kötelezettsége ellenére teljes körűen nem tudta alátámasztani. A másodfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékok együttes értékelésével a felperes előadása, a szakvélemény és a tanúvallomás alapján ezt a járadék összeget havi 10.000 forintban határozta meg, így ezen a címen a 19 hónapra figyelembe vett lejárt járadék sem haladhatja meg a 190.000 forintot.

Az elsőfokú bíróság a felperes kártalanítás iránti követelésének elbírálásánál egyebekben a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt jogkörében eljárva a bizonyítékokat összességében és okszerűen értékelte, megfelelő és logikus mérlegeléssel állapította meg a felperest megillető további vagyoni és nem vagyoni kártalanítások összegét. Kellő súllyal vette figyelembe a felek tényállításait, a tanúvallomást és a perben kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleményét. A helyesen megállapított tényállásból levont és ellentmondásoktól mentes következtetéseit részletesen megindokolta, amelynek felülmérlegelésére a másodfokú bíróság semmilyen lehetőséget nem látott.

A nem vagyoni kártalanítás elsősorban az okozott trauma következményeivel való megküzdés kompenzálására szolgál, megállapításánál legfőképpen a sérelem súlyának és a személyiségre gyakorolt hatásának van jelentősége, amelynek csupán egyik, de nem kizárólagos szempontja a

károsult egészségromlásának mértéke és a betegség éppen aktuális stádiuma. A betegséggel, súlyosbodásának lehetőségével való együttélés, annak figyelemmel kísérése és a következményektől való állandósult szorongás folyamatos feldolgozása a felperest jelentősen korlátozza abban, hogy a személyisége által kialakított korábbi életét saját akaratának és igényeinek megfelelően folytassa. Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártalanítás összegének megállapításánál a Ptk. 355. § (4) bekezdésének és a Pp. 206. § (1) bekezdésének alkalmazásával a felperest ért sérelem valamennyi elemét részletesen és logikusan értékelte. Az általa megítélt 4.500.000 forint nem vagyoni kártalanítás a felperest ért sérelemhez viszonyítva egyáltalán nem tekinthető eltúlzottnak, ezért az alperes alaptalanul sérelmezte annak mértékét.

A keresetben kért kártalanítás összegére tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (2) bekezdésének alkalmazásával nem látott megfelelő indokot az elsőfokú perköltség összegének leszállítására sem.

A kifejtett indokokra tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében részben megváltoztatta, a havi járadék összegét 20.000 (húszezer) forintra, a lejárt járadékot 380.000 (háromszáznyolcvanezer) forintra és járulékaire leszállította, míg egyebekben - a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján utalva annak helyes indokaira - a megítélt perköltség összegére is kiterjedően helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése csak kisebb részben volt eredményes, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 81. § (1) bekezdése értelmében köteles a felperes ügyvédi munkadíjban felmerült másodfokú perköltségét megfizetni, amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdéseinek alkalmazásával állapította meg. Az alperes illetékmentessége és a felperes költségmentessége folytán a fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2015. november 10.

. Hőbl Katalin s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bleier Judit s.k.
előadó bíró

Dr. Ócsai Beatrix s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: